

Svar på Salla Lindblad-Palos och 18 andra ledamöters motion om att "Vanda ska erbjuda alla barn som omfattas av småbarnspedagogiken minst två xylitolpastiller avgiftsfritt per dag"

VD/8227/00.02.00.03/2018

EL-H/SA-V/E-S/PJ/KW

Salla Lindblad-Palo och 18 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Social- och hälsovårdsministeriet rekommenderar att alla klienter i dagvården ska få en xylitoldos (1–2 pastiller/tuggummidynor) avgiftsfritt efter måltiden. Avgiftsfriheten bestäms utgående från 5 § 1 punkten i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) och 13 § i hälso- och sjukvårdslagen.

I Finland finns städer som följer denna rekommendation, till exempel Helsingfors, Kuopio och Uleåborg. I Uleåborg ges barnen en pastill som bekostas av staden efter varje måltid. I Helsingfors ges barnen en pastill per dag. Undersökningar visar att xylitoldosen ska vara minst 5 g per dag, för att minska risken för hål i tänderna. Xylitol som används regelbundet fem gånger om dagen minskar också uppkomsten av akuta inflammationer i mellanörat

Hemmet har stor betydelse när det gäller användningen av xylitolprodukter. En omsorgsfull mekanisk rengöring av tänderna och användningen av xylitolprodukter är ett sätt för barnen att lära sig att sköta sin hälsa. Också i småbarnspedagogiken kan barnen tillägna sig en egen skötselmodell som främjar mun- och tandhälsan. Xylitolpastiller är en del av den här modellen. Tyvärr har man långt frångått tandborstningen vid daghemmen, eftersom den orsakar en ond cirkel av öroninflammationer. Om man hade resurser att sköta hygien när det gäller tandborstarna, skulle ovan nämnda risk inte finnas.

Sole Askola-Vehviläinen har i en artikel i YLE 4.4.2017 motiverat Vandas modell att låta bli att dela ut pastiller avgiftsfritt, med att det enligt stadens mun- och tandhälsovård är familjen som ansvarar för barnens mun- och tandvård. Så skulle det vara, också om staden delade ut xylitolpastiller avgiftsfritt. Däremot kunde staden stödja barnens mun- och tandhälsa ekonomiskt och även erbjuda mindre bemedlade familjer som inte har råd med xylitolpastiller en möjlighet att äta xylitolpastiller. Nu samlar staden in en avgift av föräldrarna och detta sysselsätter också daghemspersonalen.

I motionens rubrik föreslås att Vanda ska bekosta minst två xylitolpastiller per dag i småbarnspedagogiken. Då kan man komplettera xylitoldosen där hemma och uppnå den nivå som rekommenderas. Helsingforsmodellen kommer således inte i fråga. Verksamheten måste vara sådan att man genom samarbete mellan daghemmen och hemmen kan uppnå den nivå som rekommenderas.

Jag föreslår att Vanda börjar dela ut xylitolpastiller avgiftsfritt i småbarnspedagogiken, så att minst två pastiller per dag delas ut till barnet under daghemsdagen".

Stadsfullmäktige 8.10.2018 § 12

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Småbarnspedagogikens resultatområde konstaterar följande som svar på motionen:

”Det viktigaste med tanke på barnens munhälsa är regelbunden tandborstning och hälsosam kost. I social- och hälsovårdsministeriets meddelande, N5-63337, konstateras att en tidigt inledd regelbunden borstning av tänderna skapar goda förutsättningar för att tänderna bevaras friska så länge som möjligt. Tandborstning är en enkel, kostnadseffektiv och effektiv metod, men förutsätter handledning och kontroll när det är fråga om små barn. I rekommendationerna för tillämplig vårdpraxis (Käypä hoito -suositus) rekommenderas tandborstning två gånger om dagen. Grunderna i hur man sköter sina tänder samt ett hälsosamt levnadssätt måste läras ut redan tidigt i hemmet, så att de blir en vana. Tandborstningen och användningen av tandkräm ska inledas genast, då barnet får sina första tänder. Barn under skolåldern behöver en vuxens hjälp vid tandborstningen. Ett hälsosamt levnadssätt inbegriper en regelbunden måltidsrytm, att man undviker småätande och begränsar intaget av sockerhaltiga drycker och sötsaker samt regelbunden användning av xylitol, åtminstone tre gånger per dag efter att man ätit.

Vårdnadshavarna ansvarar för barnens munhälsa och i småbarnspedagogiken i Vanda stöder man barnfamiljerna när det gäller att upprätthålla munhälsan. I småbarnspedagogiken ser man till att måltidsrytmen är regelbunden och att småätande undviks under dagen. Som törstsläckande dryck används vatten och det bjuds inte på sockerhaltiga drycker. I småbarnspedagogiken följs regelbundna måltidsrytmer, och det finns inga möjligheter till småätande. De xylitolpastiller som bekostas av vårdnadshavarna ges till barnen enligt deras önskemål.

Om man i Vanda vill börja dela ut två avgiftsfria xylitolpastiller i småbarnspedagogiken, skulle kostnaderna vara cirka 7,50€/barn/år. För närvarande finns det omkring 10 500 barn i Vanda, vilket betyder att kostnaderna skulle uppgå till 82 500€/år. Om man i den kommunala småbarnspedagogiken i Vanda skulle erbjuda två xylitolpastiller avgiftsfritt, måste anslaget beaktas när budgeten görs upp. För att alla barn i Vanda ska behandlas jämlikt bör också de privata daghemmen erbjuda xylitolpastiller avgiftsfritt på sina daghem. Man bör dock observera att vårdnadshavarna måste se till att ge minst en xylitoldos hemma dagligen, för att man ska få den effekt på barnets munhälsa som xylitolen har enligt rekommendationen. ”

Stadsstyrelsen 8.4.2019 § 13

Förslag framfört av biträdande stadsdirektören för bildningsväsendets verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge ledamoten Salla Lindblad-Palo och 18 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och att
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 20.5.2019 § 12

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

– Salla Lindblad-Palos och 18 andra ledamöters fullmäktigemotion

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Sole Askola-Vehviläinen, direktör för småbarnspedagogiken, tfn 0400 417634, s.askola-vehvilainen@vantaa.fi